Закон
за договорите за финансово обезпечение

(Приет от XL Народно събрание на 10 август 2006 г., обнародван в „Държавен вестник“, бр. 68 от 22 август 2006 г.; изм., бр. 24 от 2009 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 77 от 2011 г.; изм., бр. 70 и 109 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 62 от 2015 г.; изм., бр. 102 от 2015 г., в сила от 1 януари 2016 г.)

Предмет и цел на закона

Чл. 1. (1) Този закон урежда сключването, съдържанието и действието на договорите за финансово обезпечение.

(2) Целта на този закон е да осигури сигурност и ефективност на договорите за финансово обезпечение.

Договор за финансово обезпечение

Чл. 2. (1) (Доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) С договора за финансово обезпечение едно лице, наречено „обезпечител“, прехвърля правото на собственост или всички права, или учредява залог върху финансово обезпечение на друго лице, наречено „обезпечено лице“, с цел да обезпечи финансово задължение.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Договорът за финансово обезпечение може да бъде договор за финансово обезпечение с прехвърляне право на собственост или всички права върху финансовото обезпечение, наричан по-нататък „прехвърлителен договор“, или договор за финансово обезпечение с предоставяне на залог, наричан по-нататък „договор за залог“, независимо дали те са сключени самостоятелно, представляват част от пораждащия основното задължение договор, част са от рамков договор или от договор при общи условия. Договорът за финансово обезпечение трябва да посочва финансовото задължение и финансовото обезпечение.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Чрез прехвърлителния договор, включително споразуменията с уговорка за обратно изкупуване (репо-сделки), обезпечителят изцяло прехвърля правото на собственост или всички права върху финансовото обезпечение на обезпеченото лице, за да обезпечи изпълнението на финансовото задължение.

(4) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Чрез договора за залог обезпечителят учредява залог в полза на обезпеченото лице, като при учредяване на залога запазва пълното или ограничено право на собственост или всички права върху финансовото обезпечение.

(5) (Отм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.)

(6) Договорът за финансово обезпечение влиза в сила съобразно предвидените в него условия, независимо от започването или продължаването на

прекратителни процедури или оздравителни мерки по отношение на обезпечителя или обезпеченото лице.

Страни по договора за финансово обезпечение

Чл. 3. (1) Обезпечител и обезпечено лице са:

1. орган на държавна власт, държавно управление и местно самоуправление, включително орган, който управлява или участва в управлението на държавния или общинския дълг, както и орган, който има право да поддържа клиентски сметки;

2. централна банка;

3. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Европейската централна банка, Банката за международни разплащания, Европейската инвестиционна банка, Международният валутен фонд, както и международните банки за развитие;

4. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) кредитна институция съгласно чл. 2, ал. 5 от Закона за кредитните институции, кредитна институция съгласно чл. 4, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции, включително институциите, изброени в чл. 2 от директивата;

5. (доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) финансова институция съгласно Закона за кредитните институции и финансова институция по смисъла на чл. 4, параграф 5 от Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции;

6. (доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.; изм. – ДВ, бр. 102 от 2015 г., в сила от 1 януари 2016 г.) застраховател съгласно Кодекса за застраховането, съгласно чл. 13, параграф 1 от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II), (ОВ, L 335/1 от 17 декември 2009 г.);

7. (доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) инвестиционен посредник съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти и чл. 4, параграф 1, т. 1 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета;

8. управляващо дружество;

9. (изм. – ДВ, бр. 77 от 2011 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г.) колективна инвестиционна схема и национален инвестиционен фонд;

10. регулиран пазар на ценни книжа;

11. централен депозитар;

12. дружество за допълнително социално осигуряване;

13. здравноосигурително дружество;

14. дружество със специална инвестиционна цел;

15. централен съконтрахент, агент по сетълмента или клирингова къща, както и друго юридическо лице със сходна дейност, участващо на пазарите на фючърси, опции и други деривати;

16. търговец, с изключение на едноличния търговец, който действа за сметка на едно или повече лица, явяващи се притежатели на облигации или други дългови ценни книжа, както и на лица по т. 1–5, или

17. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.; изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14 август 2015 г.) всяко лице, с изключение на едноличния търговец или дружество, което не е юридическо лице, при условие че другата страна по договора за финансово обезпечение е лице по т. 1–16.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Страна по договор за финансово обезпечение може да бъде и лице от държава-членка, което по националното си право има статуса на лице по ал. 1, т. 1, 2, 4–17.

Финансово обезпечение

Чл. 4. (1) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Финансово обезпечение са парични вземания, финансови инструменти и вземания по кредити, които въз основа на договор за финансово обезпечение се използват за гарантиране изпълнението на финансови задължения.

(2) Парични вземания по смисъла на ал. 1 са вземанията по банкова сметка във всякаква валута или други подобни парични вземания, включително вземания по депозити на паричния пазар. Не представляват парични вземания по смисъла на този закон парите в наличност.

(3) Финансови инструменти по смисъла на ал. 1 са наличните и безналичните ценни книжа като:

1. акции в търговски дружества или други ценни книжа, еквивалентни на акциите в търговски дружества, както и облигации или други дългови ценни книжа, които могат да бъдат търгувани на капиталовия пазар;

2. (изм. – ДВ, бр. 77 от 2011 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г.) всякакви други обичайно търгувани ценни книжа, които дават право за придобиване на акции, облигации или други ценни книжа по т. 1 чрез подписка, покупко-продажба или замяна, както и такива, които позволяват уреждане на задълженията в наличност, с изключение на платежните инструменти, включително дялове на предприятия за колективно инвестиране, инструменти на паричния пазар, както и вземания или права върху или по отношение на някой от посочените инструменти.

(4) Обезпечение под формата на безналични ценни книжа са финансовите инструменти, собствеността върху които се удостоверява чрез записи в регистър или по сметка, поддържани от или за посредник.

(5) Стойността на финансовите инструменти, търгувани на капиталови пазари, се определя според пазарната цена на финансовите инструменти на съответния капиталов пазар, освен ако е уговорено друго. Страните по договора могат да се договорят относно процедурата за оценка на финансовите инструменти и приложимия обменен курс към паричните вземания.

(6) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Вземания по кредити по смисъла на ал. 1 са парични вземания, произтичащи от договор, по силата на който кредитна институция отпуска кредит под формата на заем.

(7) (Предишна ал. 6 – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Финансовото обезпечение включва и дохода, създаден от използваните като обезпечение финансови инструменти или парични вземания, освен ако договорът или закон предвижда друго.

Предоставяне

Чл. 5. (1) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2013 г.) Финансовото обезпечение се предоставя чрез неговото предаване, прехвърляне, държане, регистриране или преминаване по друг начин във владението или под контрола на обезпеченото лице или на лице, действащо от негово име.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Парични вземания или безналични ценни книжа се смятат за предоставени на обезпеченото лице от момента, в който паричните вземания бъдат заверени по посочената сметка в банка, а безналичните ценни книжа – по съответната сметка съгласно чл. 6, ал. 3. Наличните ценни книжа на приносител се смятат за предоставени от момента, в който бъдат предадени на обезпеченото лице, а поименните налични ценни книжа – от момента на джиросването им и вписването му в съответната книга.

Доказване

Чл. 6. (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) (1) Договорът за финансово обезпечение се доказва в писмена форма.

(2) Предоставянето на финансовото обезпечение се доказва в писмена форма, която позволява идентифицирането на финансовото обезпечение, за което се отнася. За тази цел е достатъчно да се докаже, че:

1. безналичните ценни книжа са заверени по съответната сметка, съответно залогът е отбелязан по сметката;

2. паричните вземания са заверени по посочената сметка в банка, съответно залогът е отбелязан по сметката.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2013 г.) Съответна сметка е регистърът или сметката, в които се извършват записвания, чрез които финансово обезпечение

под формата на безналични ценни книжа се предоставя на обезпеченото лице. Регистърът или сметката може да се води и от обезпеченото лице.

(4) Включването на вземане по кредит в списък, предоставен на обезпеченото лице в писмена форма, е достатъчно за индивидуализиране на вземането по кредит и за доказване на факта на предоставянето му като финансово обезпечение между страните, пред длъжника и спрямо трети лица. Предоставянето на вземане по кредит като финансово обезпечение има действие спрямо длъжника и третите лица след съобщаването му на длъжника.

(5) Длъжниците по вземане по кредит могат да се откажат в писмена форма от:

1. правата си на прихващане спрямо кредиторите по вземане по кредит и спрямо лица, на които кредиторите са прехвърлили, заложили или по друг начин са предоставили вземането по кредит като обезпечение;

2. правата си, произтичащи от правилата за банкова тайна, прилагането на които би попречило или ограничило възможността на кредитора по вземането по кредит да предостави информация за вземането по кредит или за длъжника за целите на използването на вземането по кредит като финансово обезпечение.

Финансови задължения

Чл. 7. (1) Финансови задължения са задълженията, гарантирани чрез договор за финансово обезпечение и подлежащи на уреждане с парични вземания и/или с предоставяне на финансови инструменти. Финансовите задължения са:

1. съществуващи, бъдещи или условни задължения, включително задължения, произтичащи от рамков договор или от друго подобно споразумение;

2. задължения, които лице, различно от обезпечителя, има към обезпеченото лице;

3. периодично възникващи родово определени задължения и задължения от определен клас или вид.

(2) Договорът за финансово обезпечение гарантира финансовите задължения, както и свързаните с тях лихви, неустойки, обезщетения за вреди и разноски, освен ако е уговорено друго.

Право на ползване при договор за залог

Чл. 8. (1) Ако договорът за залог допуска това, обезпеченото лице може да упражнява право на ползване върху предоставеното обезпечение.

(2) Правото на ползване възниква от момента на предоставяне на финансовото обезпечение на обезпеченото лице и съществува през целия период, в който финансовото обезпечение е на разположение на или се държи от обезпеченото лице или негов упълномощен представител.

(3) Ако обезпеченото лице упражнява правото на ползване, то:

1. се задължава да прехвърли равностойно финансово обезпечение, за да замени първоначалното финансово обезпечение, най-късно на датата, на която става изискуемо финансовото задължение, гарантирано чрез договор за залог; или

2. прихваща стойността на равностойното обезпечение срещу финансовото задължение или го използва за неговото погасяване на датата, на която става изискуемо финансовото задължение, ако и доколкото договорът за залог предвижда това.

(4) Смята се, че прехвърленото в случая по ал. 3, т. 1 равностойно финансово обезпечение е подчинено на условията по първоначалния договор за залог, както и че равностойното финансово обезпечение е било осигурено по същото време, когато е било предоставено първоначалното финансово обезпечение.

(5) Упражняването на правото на ползване в съответствие с този член не засяга действителността или изпълнението на правата на обезпеченото лице по договора за залог по отношение на финансовото обезпечение, осигурено от обезпеченото лице в изпълнение на задължение по ал. 3, т. 1.

(6) При договор за залог правото на ползване върху финансовото обезпечение остава в сила, ако правото на собственост върху финансовото обезпечение премине от обезпечителя към трето лице, различно от обезпеченото лице.

(7) Правото на ползване се прекратява след погасяване на финансовото задължение или когато финансовото обезпечение се реализира по реда на чл. 11, ал. 1.

(8) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Правото на ползване при договор за залог не се прилага по отношение на вземания по кредити, предоставени като финансово обезпечение.

Изменения във финансовото обезпечение

Чл. 9. (1) Страните по договор за финансово обезпечение могат да се споразумеят за предоставяне на допълнително финансово обезпечение, както и за заместване или оттегляне на финансовото обезпечение.

(2) Ако обезпечителят замества финансовото обезпечение, посочено в договора за финансово обезпечение, той предоставя равностойно финансово обезпечение не по-късно от момента на оттегляне на финансовото обезпечение.

(3) За равностойно финансово обезпечение се смятат:

1. при парични вземания – заверяването на сметка със същата сума в същата валута;

2. при финансови инструменти:

а) финансовите инструменти на същия емитент или длъжник, които принадлежат към същата емисия или клас и са със същата номинална стойност, валута и описание;

б) други активи, ако договорът за финансово обезпечение предвижда прехвърлянето им вследствие на настъпването на събитие, свързано със или засягащо финансовите инструменти, предоставени като финансово обезпечение.

(4) Равностойно е и всяко финансово обезпечение, за което обезпечителят и обезпеченото лице са се съгласили, че може да замести първоначално обезпечение.

(5) Допълнително предоставеното или заместващото финансово обезпечение се смята за предоставено от момента на предоставяне на първоначалното финансово обезпечение и се подчинява на условията в договора, който е бил приложим към това първоначално обезпечение.

(6) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Уговореното право на обезпечителя да замести финансовото обезпечение, да оттегли финансовото обезпечение в надхвърлящ необходимия за обезпечение размер или в случай на вземания по кредити, правото да събира постъпленията от тях, не води до недействителност и не засяга упражняването на правата върху финансовото обезпечение, предоставено на обезпеченото лице.

Неизпълнение и клауза за нетиране

Чл. 10. (1) В случай на неизпълнение:

1. обезпеченото лице има право да реализира или придобие финансовото обезпечение без съдебна намеса, или

2. влиза в сила клауза за нетиране.

(2) Клаузата за нетиране е уговорка от договор за финансово обезпечение или при отсъствие на такава уговорка е законова разпоредба, според която при неизпълнение задълженията на страните:

1. стават незабавно изискуеми и се превръщат в задължения за плащане на сума, равна на изчислената им текуща стойност, или се прекратяват и се заместват от задължение за плащане на такава сума, и/или

2. се погасяват до размера на по-малкото от тях, като страната, дължаща по-голямата сума, остава да дължи на другата страна сума, равна на превишението.

Реализиране на финансовото обезпечение

Чл. 11. (1) Обезпеченото лице при неизпълнение и при спазване условията на договора за залог има право без съдебна намеса да реализира финансовото обезпечение, осигурено по силата на договор за залог, като:

1. продаде или придобие финансовите инструменти, като прихване или погаси с тяхната стойност финансовите задължения;

2. прихване използваните като обезпечение парични вземания срещу финансовите задължения или ги погаси по друг начин с паричните вземания.

3. (нова – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) продаде или придобие вземанията по кредити, като прихване или погаси с тяхната стойност финансовите задължения.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Придобиване на финансови инструменти и на вземания по кредити е възможно само ако в договора за финансово обезпечение с предоставяне на залог страните са се договорили за придобиването и за оценката им.

(3) Освен ако е уговорено друго, реализирането на финансовото обезпечение не е обвързано със:

1. отправяне на предизвестие за намерението да се реализира обезпечението;

2. одобрение на условията за реализиране на обезпечението от съд, друга институция или друго лице;

3. осъществяване на реализирането чрез публичен търг или по друг предвиден от закона начин;

4. изтичане на допълнителен срок.

(4) Ако при неизпълнение финансовото обезпечение е реализирано, обезпеченото лице не по-късно от следващия ден след реализирането изпраща до длъжника и обезпечителя информация за погасените финансови задължения и за техния размер.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г., изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) В случай на прекратителна процедура спрямо обезпечителя обезпеченото лице запазва правото за реализиране на финансовото обезпечение по реда на ал. 1–4.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) При неизпълнение се погасява задължението на обезпеченото лице да върне на обезпечителя финансовото обезпечение, предоставено въз основа на прехвърлителен договор, и обезпеченото лице се удоволетворява, като запазва правото на собственост, включително при прекратителни процедури спрямо обезпечителя.

(7) (Доп. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г., отм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.)

(8) Освен ако обезпечителят докаже друго, приема се, че обезпеченото лице упражнява правата си по този член с грижата на добър търговец.

(9) Ако финансовите задължения бъдат изпълнени, обезпечителят уведомява обезпеченото лице за изпълнението.

Уреждане на отношенията след реализиране на финансовото обезпечение

Чл. 12. (1) Ако при влизане в сила на клаузата за нетиране или след реализиране на финансовото обезпечение или погасяване задължението на обезпеченото лице да върне финансовото обезпечение на обезпечителя се окаже, че получената сума надвишава вземането на обезпеченото лице, разликата незабавно се изплаща на обезпечителя.

(2) Вземанията на обезпечителя по ал. 1 се погасяват с изтичането на едногодишен срок от едностранното реализиране на финансовото обезпечение.

Прилагане на клауза за нетиране

Чл. 13. (1) (Отм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.)

(2) При неизпълнение клаузата за нетиране се прилага независимо от:

1. започването или продължаването на прекратителна процедура или оздравителни мерки по отношение на обезпечителя и/или обезпеченото лице;

2. всяко твърдяно прехвърляне на финансовото обезпечение, друга форма на разпореждане с него или запор.

(3) Действието на клаузата за нетиране не зависи от изпълнението на изискванията по чл. 11, ал. 3, освен ако е уговорено друго.

Прекратителна процедура и оздравителни мерки

Чл. 14. (1) Прекратителна процедура е колективно производство по осребряване на активите и разпределяне на полученото между кредиторите, акционерите или съдружниците, което се провежда на територията на Република България или на територията на друга държава с участието на административен или съдебен орган, включително когато производството приключва със споразумение или друга подобна мярка, независимо от това, дали производството е по несъстоятелност, по доброволна или по принудителна ликвидация.

(2) Оздравителни мерки са мерки с участието на административен или съдебен орган, които са насочени към запазване или възстановяване на финансовото състояние и засягат съществуващи права на трети лица, включително мерките, свързани със спиране на плащанията, на действията по принудително изпълнение или с намаляването на вземания, независимо от това, дали се провеждат на територията на Република България или на територията на друга държава.

(3) Договорът за финансово обезпечение, както и предоставянето на финансово обезпечение по силата на такъв договор не са нищожни, относително недействителни, унищожаеми и не могат да бъдат отменяни или прекратявани единствено на основание, че договорът за финансово обезпечение е сключен, съответно финансовото обезпечение е предоставено във:

1. деня на започване на прекратителната процедура или оздравителните мерки, но преди издаването на заповедта или решението за тяхното започване, или

2. нормативно определен срок преди започване на прекратителната процедура или оздравителните мерки, определен във връзка с тях, или в срок, определен във връзка с приемането на решение или предприемането на друго действие, или пък с настъпването на друго събитие в хода на прекратителната процедура или оздравителните мерки.

(4) Когато договорът за финансово обезпечение е сключен, финансовото задължение е възникнало или финансовото обезпечение е предоставено в деня на започване на прекратителната процедура или оздравителните мерки, но след момента на тяхното започване, тези действия имат правна сила и са противопоставими на трети лица, ако обезпеченото лице докаже, че започването на прекратителната процедура или оздравителните мерки не са му били и не са могли да му бъдат известни.

(5) Не е нищожно, относително недействително, унищожаемо и не може да бъде отменяно или прекратявано единствено на основанията по ал. 6 задължението или правото за предоставяне на финансово обезпечение, допълнително финансово обезпечение или заместващо финансово обезпечение, когато договорът за финансово обезпечение съдържа:

1. задължение за предоставяне на финансовото обезпечение;

2. задължение за предоставяне на допълнителното финансово обезпечение поради изменение в стойността на финансовото обезпечение или в размера на финансовите задължения, или

3. право за оттегляне на финансовото обезпечение при предоставяне на равностойно финансово обезпечение.

(6) Не е основание за нищожност, относителна недействителност, унищожаемост, отменяне или прекратяване на договора за финансово обезпечение:

1. предоставянето или заместването, извършено в деня на започване на прекратителната процедура или оздравителните мерки, но преди заповедта или решението за тяхното започване;

2. предоставянето или заместването, извършено в нормативно определен срок преди започване на прекратителната процедура или оздравителните мерки, определен във връзка с тях, или в срок, определен във връзка с приемането на решение или предприемането на друго действие, или пък с настъпването на друго събитие в хода на прекратителната процедура или оздравителните мерки, или

3. поемането на финансови задължения преди датата на предоставяне на финансовото обезпечение, на допълнителното финансово обезпечение или заместването на финансовото обезпечение.

Приложимо право

Чл. 15. (1) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Когато безналични ценни книжа, включително права върху такива книжа, са предоставени като финансово обезпечение и правата върху тези ценни книжа са регистрирани в съответна сметка по смисъла на чл. 6, ал. 3, приложимо е правото на държавата, в която се поддържа съответната сметка.

(2) Приложимото право по ал. 1 определя:

1. вида на ценните книжа и правата по отношение на тях;

2. изискванията за сключване на договор за финансово обезпечение с предмет безналични ценни книжа и за предоставянето на финансово обезпечение по такъв договор, така че договорът и предоставянето на финансово обезпечение да имат действие спрямо трети лица;

3. дали правата на трети лица са противопоставими на правото на собственост или залога на обезпеченото лице върху безналичните ценни книжа, предоставени като финансово обезпечение, както и дали правата на това лице са добросъвестно придобити;

4. действията за реализиране на финансовото обезпечение с предмет безналични ценни книжа при неизпълнение.

(3) Приложимо право е материалното право на съответната държава по ал. 1, без стълкновителните ѝ норми, позволяващи връщане към собственото ѝ право или препращане към правото на трета държава.

Неприложимост

Чл. 16. (1) (Предишен текст на чл. 16, изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14 август 2015 г.) Спрямо договорите за финансово обезпечение по смисъла на този закон не се прилагат Законът за особените залози и чл. 152 и чл. 156, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите.

(2) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14 август 2015 г.) Разпоредбите на чл. 8, 10 и 11 не се прилагат по отношение на ограниченията върху изпълнението на договори за финансово обезпечение, ограниченията върху действието на договор за финансово обезпечение с предоставяне на залог, клауза за нетиране или за прихващане, приложими по силата на глава петнадесета и шестнадесета от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, или ограничения, приложими по съответно законодателство на държава – членка на Европейския съюз, чиято цел е да улесни преструктурирането на лице по чл. 3, ал. 1, т. 6 и 15, което е субект на защита, най-малко еквивалентна на защитата по глава седемнадесета от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) „Международни банки за развитие“ са: Международната банка за възстановяване и развитие, Международната финансова корпорация, Интерамериканската банка за развитие, Азиатската банка за развитие, Африканската банка за развитие, Банката за развитие към Съвета на Европа (Фондът за преобразуване на взаимните разплащания на Съвета на Европа), Черноморската банка за търговия и развитие, Скандинавската инвестиционна банка, Карибската банка за развитие, Европейската банка за възстановяване и развитие, Европейската инвестиционна

банка, Европейският инвестиционен фонд, Международната агенция за застраховане и инвестиции, Международният финансов инструмент за имунизации, Ислямската банка за развитие, Американската инвестиционна корпорация, Централноамериканската банка за икономическа интеграция.

2. (отм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.)

3. (отм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.)

4. „Право на ползване“ е правото на обезпеченото лице да ползва и да се разпорежда като собственик с финансовото обезпечение, получено по силата на договор за залог, ако това е предвидено в договора и съобразно неговите условия.

5. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) „Неизпълнение“ е неизпълнение на финансово задължение или друго подобно събитие, уговорено между страните, при настъпването на което по силата на договор за финансово обезпечение или по силата на закон обезпеченият има право да реализира или да придобие финансовото обезпечение или влиза в сила клауза за нетиране.

6. (нова – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) „Писмената форма“ включва и записване чрез електронни средства или на друг дълготраен носител.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 юни 2011 г.) Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юни 2002 г. относно финансовите обезпечения и на Директива 2009/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за изменение на Директива 98/26/ЕО относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа и на Директива 2002/47/ЕО относно финансовите обезпечения по отношение на свързаните системи и вземанията по кредити (ОВ, L 146/37 от 10 юни 2009 г.).

Заключителна разпоредба

§ 2. В Закона за банките (обн., ДВ, бр. 52 от 1997 г.; доп., бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 21, 52, 70 и 98 от 1998 г., бр. 54, 103 и 114 от 1999 г., бр. 24, 63, 84 и 92 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 45, 91 и 92 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 19, 31, 39 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59 и 63 от 2006 г.), в чл. 42 ал. 1 се изменя така:

„(1) Когато кредитът или вноски по него не бъдат издължени на договорените дати на плащане, както и когато кредитът бъде обявен за предсрочно изискуем поради неплащане в срок на една или повече вноски по него, банката има право да получи изпълнителен лист по извлечение от сметка за цялата дължима сума.“

Законът е приет от 40-тото Народно събрание на 10 август 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.